

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ad annum Christi 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118618

§. 90. Arcanæ Cæsaris literæ ad Papam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66653](#)

„curabo, ut cuncta copiosius per no- Sæc. XVI.
 „vum Legatum Moronum, quem ad A.C. 1563.
 „Synodum decerno, Cæsari exponeren-
 „tur. „

§. XC.

Arcanæ Cæsaris literæ ad Papam.

Præter hasce Cæsaris literas, ad quas

Papa hoc responsum dederat, idem *Pallav. t. 3.*

Imperator adhuc aliam secretam epistolam ad eundem perscriperat, in qua eidem hæc exponebat: „Quamvis Sanctitas sua ad supremum Ecclesiæ solidum sit elevata, in memoriam tamen suam revocare oporteret humanam mortalitatem, adeoque necessitatem emendationis maturandæ, antequam ab aliquo infortunio cœptum opus præcideretur: Primo autem loco videtur mihi formam excogitandam esse, qua Pontificis electio omnino sancte, recte, que haberetur, ac potissimum sine ulla simoniæ suspicione, siquidem a fano capite in membra reliqua sanitas derivatur. „ Postea Cæsar gradum faciebat ad creationem Cardinalium, & Episcoporum, commemoratis dotibus, quæ in illis requiruntur: hanc item monebat, quantum ab eorum operæ, exemplo, atque existimatione bonum ac dignitas Ecclesiæ dependerent; quoniam vero ex Episcopis alii a Pontifice

Sæcul. XVI. fice promovebantur, ac alii nominabantur
A.C. 1563. a Principibus, alii denique ab Ecclesiasticis Collegiis, & Capitulis eligebantur, hinc Cæsar subjungebat, experientia plerumque deprehendi, quod posteriores reliquis minus disciplinæ studiori existant, adeo, ut dubitari posset de hujusmodi electionum integritate, proin huic malo a summo Pontifice remedium esse opponendum ajebat.

Querebatur postea Cæsar, quod omnia Romanæ deliberationi committerentur, & ibi prius plura in cœtu Pontificis, quam in Tridentina Synodo agtarentur, ac proinde duo exstare Concilia viderentur. Satius ex opposito esse ajebat, ut Pontifex ab oecumenica Synodo, quam a suo peculiari conventu consilium caperet, & ex ea leges quoque ad Pontifica comitia, Romanamque emendationem spectantes ipse constitueret.

Dein Imperator summopere necessarium esse ostendebat, ut residentia Episcoporum definiatur, eoquod questio id temporis agitata, an nimirum hæc residentia divini juris sit, necon locum dederit suspicioni, perinde ac si complures Episcopi ad eam partem propenderent, quam Pontifici gratorem arbitrarentur. Præterquam suggerebat, quod in tres classes Episcopi dividi

dividi possent, ita, ut eorum alii aspi- **Sæc XVI.**
rent ad Purpuram, alii vero pauperes, **A.C 1563.**
alii opulentis Ecclesiis dotati, ipsis
contenti sint: ubi dubitandum non esse
inquietat, quin postremi sententias suas
sincere ac juxta conscientiæ suæ præ-
scriptum dicturi sint, cum interim suspicio-
ni caussa suppeteret, an priores eadem
integritate mentem suam aperturi essent,
cum eis residentia forte molesta fo-
ret: quapropter Cæsar rogabat Ponti-
ficem, ut ipsus cognosceret, quid sibi fas
esset secundum Deum; quamquam e-
nim ipse Pontifici minime abnegaret au-
toritatem relaxandæ hujus legis, non
tamen alia decernere deberet, nisi quæ
Ecclesiæ utilitatem respiciunt.

Avertat Deus, adjiciebat Cæsar, ut
mihi caderet in animum in minimo ad-
versari Pontificis auctoritati, ab ipso Chri-
sto Domino ei traditæ, qua idem se-
cundum ipsum Christum in terris Ec-
clesiæ caput existit, hac tamen auctori-
tate Papa non utatur nisi ad Dei glo-
riam, fidei incrementum, & Religionis
utilitatem. Hanc epistolam Cæsar ad-
jectis singularibus venerationis, atque
erga Sacram Sedem obsequii testifica-
tionibus absolvit, rursusque Papam in-
vitavit, ut Tridentum peteret.

§. XCI.